

**ПРОГРАМА „ОБРАЗОВАНИЕ“
2021-2027**

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ
по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

BG05SFPR001-1.002
„Достъп до образование за всяко дете“

2025 г.

Съдържание

1. Наименование на програмата	3
2. Наименование на Приоритета и специфичната цел	3
3. Номер и наименование на процедурата.....	3
4. Измерения по кодове.....	3
5. Териториален обхват	3
6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати	3
7. Индикатори (показатели)	7
8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата:	11
9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:.....	11
10. Процент на съфинансиране:.....	12
11. Допустими кандидати	12
12. Допустими партньори.....	15
13. Дейности, допустими за финансиране.....	16
14. Категории разходи, допустими за финансиране.....	22
14.1. Условия за допустимост на разходите	23
14.2. Допустими разходи	24
15. Допустими целеви групи.....	28
16. Приложим режим на държавни помощи (ако е приложимо).....	29
17. Хоризонтални принципи:.....	31
18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо)	32
19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения.....	32
20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения (ако е приложимо)	32
21. Ред за оценяване на проектни предложения	32
22. Критерии и методика за оценка на проектите предложения	33
23. Начин на подаване на проектите предложения	33
24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване	35
25. Краен срок за подаване на проектите предложения	36
26. Допълнителна информация.....	37
27. Приложения към Условията за кандидатстване	38

1. Наименование на програмата

Програма „Образование“ 2021-2027 г. (ПО)

2. Наименование на Приоритета и специфичната цел

Приоритет 1: „Приобщаващо образование и образователна интеграция“

СЦ по Чл. 4, пар. 1, буква е) от Регламент (ЕС) 2021/1057 - Насърчаване на равния достъп до качествено и приобщаващо образование и обучение, както и на неговото завършване, по-специално за групите в неравностойно положение - от образованието и грижите в ранна детска възраст през общото и професионалното образование и обучение до висшето образование, както и образованието и ученето на възрастни, включително улесняване на мобилността с учебна цел за всички и достъпността за хората с увреждания

3. Номер и наименование на процедурата

BG05SFPR001-1.002 „Достъп до образование за всяко дете“

4. Измерения по кодове¹

Код по измерение: Област на интервенция: 154

Код по измерение: Форма на подкрепа: 01

Код по измерение: Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост: 33

Код по измерение: Допълнителни вторични тематични области във връзка с ЕСФ+: 10

Код по измерение: Равенство между половете във връзка с ЕСФ+, ЕФРР, КФ и ФСП: 02

5. Териториален обхват

Дейностите следва да се изпълняват на територията на Република България.

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати

Настоящата операция е **„операция от стратегическо значение“** по смисъла на чл. 2, т.5 от Регламент (ЕС) 2021/1060².

Основната цел на операцията е постигането на максимален обхват на децата и учениците в предучилищното и в училищното образование и намаляване дела на отпадналите и преждевременно напусналите образование.

¹ Съгласно Приложение I на Регламент (ЕС) 2021/1060 за процедурата: Област на интервенция: код 154 Мерки за подобряване на достъпа на маргинализирани групи като ромите до образование, заетост и насърчаване на социалното им приобщаване; Форма на подкрепа: код 01 Безвъзмездни средства; Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост: код 33 Без териториална насоченост; Допълнителни вторични тематични области във връзка с ЕСФ+: код 10 Преодоляване на предизвикателствата, установени в рамките на европейския семестър; Равенство между половете във връзка с ЕСФ+, ЕФРР, КФ и ФСП: код 02 Интегриране на принципа на равенство между половете.

² Съгласно чл. 2, т.5 от РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/1060 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика, „операция от стратегическо значение“ означава операция, която има значителен принос за постигането на целите на дадена програма и за която се прилагат специални мерки за мониторинг и комуникация.

Специфични цели на операцията са:

- Подобряване на ефективното функциониране на механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в предучилищно и училищно образование и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици;
- Повишаване на степента на обхват в образователната система на деца и ученици от уязвими групи³, включително роми, търсещи или получили международна закрила и мигранти;
- Насърчаване на ефективни училищни общности за утвърждаване на положително отношение към образованието при взаимодействие с деца и родители;

Осигуряването на пълно обхващане на децата в системата на предучилищното и училищното образование е една от водещите линии на държавната политика на Р България в сферата на образованието през последното десетилетие. В подкрепа на тази цел, както и в името на утвърждаването на приобщаващия характер на българското образование са приети необходимите нормативни актове и е създаден междуинституционален механизъм, които да осигурят равнопоставеното включване на всяко дете в образователния процес.

През 2016 г. е обнародван Законът за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), чрез който е въведено задължително предучилищно образование за деца от четиригодишна възраст. Друг ключов нормативен акт е Наредбата за приобщаващото образование, която определя държавният образователен стандарт за приобщаващото образование и условията и реда за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Наредбата урежда обществените отношения, свързани с осигуряване на приобщаващото образование на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование, както и дейността на институциите в тази система за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. През 2017 г. с РМС № 373/05.07.2017г., последвано от ПМС № 100/08.06.2018 г., изм. и доп. ПМС № 259/14.10.2019 г. е създаден постоянно действащ **Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст** (Механизъм за обхват). Механизмът включва създаване и дейност на екипи за съвместна работа на институциите (**екипи за обхват**)⁴ за обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Екипите за обхват се сформират и актуализират ежегодно със заповед на началниците на регионалните управления на образованието. За целите на Механизма кметовете на общини разпределят територията на общината на райони на обхват за всяка образователна институция. Екип за обхват се създава към всеки район

³ Съгласно Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование "Деца и ученици от уязвими групи" са деца и ученици в основната степен на образование и в I и II гимназиален етап на обучение, застрашени от отпадане от системата на предучилищното и училищното образование или чийто достъп до образование е поставен в повишен риск, поради ниското образователно ниво на родителите/настойниците им и свързаните с това неблагоприятна позиция на пазара на труда и риск от социално изключване.

⁴ Екипите за обхват включват представители на регионалните управления на образованието, на съответните институции в системата на предучилищното и училищното образование от района им на обхват, на съответната община, на съответната дирекция „Социално подпомагане" и на съответната областна дирекция/районно управление на Министерството на вътрешните работи. Според спецификата на дейността и изпълняваните дейности в екипите за обхват се включват и служители на дирекции „Бюро по труда" или филиали в съответното населено място, на детска педагогическа стая, представители на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, на регионалните здравни инспекции, кметове и кметски наместници на малки селища и представители на други институции. По предложение на ангажираните институции в екипите за обхват могат да бъдат включени и други лица, които работят с институциите по въпросите на обхващането, включването и превенцията на отпадането от образователната система на децата и учениците. Представители на училището или детската градина в екипа за обхват са образователните медиатори, социалните работници, помощниците на учителя и педагогически специалисти (без директора), както и лица, ангажирани с мерки за подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на риска от отпадане от системата на предучилищното и училищното образование.

на обхват с основна функция прилагането на мерки по отношение на всяко дете и ученик, идентифицирани като необхванати, отпаднали или застрашени от отпадане от образователната система. За осигуряване на ефективен и регулярен обмен на информация по изпълнението на Механизма е създадена Информационна система за реализация на механизма (ИСРМ).

В резултат от прилагането на Механизма са постигнати много добри резултати в записването в образователните институции на деца и ученици, които са отпаднали или които никога не са били записвани в училище или детска градина, които доказват необходимостта от координирани усилия на всички ангажирани институции. В **Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в република България (2021-2030 г.)** е отчетено, че в резултат на дейностите по Механизма в периода от 2017 г. до месец февруари 2020 г. екипите за обхват (над 11 000 души от различни институции) са върнали обратно в училище и в детска градина или са записали за първи път 51 460 деца и ученици. По данни на МОН към 2023 г.⁵ за периода на функциониране на Механизма делът на отпадналите от образователната система деца е намалял с 40%. Само през учебната 2022/2023 година върнатите и трайно включени в образователната система деца и ученици са 12 439, като от тях 7992 никога не са били записвани досега в детска градина или училище. В 44% от случаите причина за отпадане от училище са нежелание, липса на ангажираност и подкрепа от страна на родителите и семейството. Поради отсъствия отпадат около 13%. Други причини за отпадане са тежко материално положение в семейството, гледане на болни родители или на по-малки братя и сестри, фактически брак.

Въпреки отчетените положителни тенденции от функционирането на Механизма в **Обзора на образованието и обучението за 2023 г.**⁶ е констатирано, че България все още изостава от средните стойности на равнище ЕС по отношение на обхвата на образованието в ранна детска възраст и случаите на преждевременно напускане на училище. Едва 88,8 % от българските деца между 3-годишна възраст и възрастта за започване на задължително начално образование през учебната 2022/2023 година са били обхванати от образованието в ранна детска възраст. Този процент е значително по-нисък от средната стойност за ЕС от 92,5 % и целта на равнище ЕС от 96 %, която трябва да бъде постигната до 2030 г. Преждевременното напускане на училище продължава да бъде особено високо в селските райони и при ромите (Агенция за основните права, 2022 г.). По данни от Преброяването през 2021 г. 11.8% от самоопределилите се към ромската етническа група на възраст 9 и повече навършени години са неграмотни. Този дял е 3.4% и 0.5% съответно за самоопределилите се към турската и българската етническа група.

Подкрепата по операцията ще бъде насочена към преодоляване на следните нужди от инвестиции с висок приоритет, очертани като специфични за страната в **Приложение Г на Доклада за България на Европейския семестър за 2019 г.**⁷:

- подобряване на приобщаващото, достъпно и качествено образование и грижи в ранна детска възраст, включително съответната инфраструктура и оборудване;
- предотвратяване на преждевременното напускане на училище посредством целенасочен подход и насърчаване на гъвкави програми за втори шанс;
- създаване на качествено приобщаващо училищно образование, включително инвестиции в извънучилищната инфраструктура и оборудване.

⁵ [Министерство на образованието](#)

⁶ [Обзор на образованието и обучението за България 2023 г.](#)

⁷ [Доклад на ЕК за България 2019](#)

Операцията ще допринесе пряко за „по-пълно обхващане на децата в предучилищно образование и началния етап на училищното образование, подобряване на качеството в предучилищното и училищно образование и намаляване дела на преждевременно напусналите училище“⁸.

Тя е в изпълнение на целите на приоритет 1 „Образование и умения“ на **Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 (НПР БЪЛГАРИЯ 2030)**⁹ и по-конкретно ще подкрепи усилията за постигане на дял на преждевременно напусналите образование и обучение от 7% до 2030 г. Операцията ще има принос към постигане на следните приоритети и цели на **Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)**¹⁰: Приоритетна област 1 „Ранно детско развитие“, Приоритетна област 4 „Сплотени училищни общности и системна работа с родителите“, Приоритетна област 5 „Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция“, като ще способства за повишаване на дела на обхванатите деца на възраст 4 г. в предучилищно образование спрямо общия брой на децата на 4 годишна възраст и увеличение на средния брой години, прекарани в образование. Всичко това е в синхрон с цел 4 „Качествено образование“ от целите за устойчиво развитие на ООН¹¹, като един от основните приоритети е осигуряване на приобщаващо и качествено образование за стимулиране на възможностите за учене на всички през целия живот.

Операцията ще се изпълнява с фокус върху децата и учениците от уязвими групи, включително маргинализирани като напр. роми. В тази връзка тя ще подкрепи постигането на цел 1. „Ефективен обхват, включване и реинтеграция на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст от уязвими групи, включително роми“, цел 2. „Осигуряване на условия за осъществяване на приобщаващо образование и образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи, включително роми“, цел 6. „Ефективно взаимодействие „образователна институция – семейство“ с фокус върху родители от уязвими групи, включително роми, за повишаване значимостта на образованието чрез промяна на нагласите“, заложи в приоритет 1 „Образование и обучение“ на **Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030)**¹².

Операцията ще има косвен принос за изпълнение на **Препоръка (ЕС) 2021/1004 на Съвета от 14.06.2021 г. за създаване на Европейска гаранция за децата** за подкрепа на целевите действия за борба с детската бедност.

С оглед недопускане на двойно финансиране по операцията ще бъде осигурена демаркация и допълняемост спрямо финансираните дейности и подкрепените целеви групи по проекти от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 (ОПНОИР), така че да се надградят разработените по ОПНОИР модели, инструменти, програми и добри практики за обхващане, включване и задържане в образователната система, но същевременно да се избегне всякаква възможност за двойно финансиране. Операцията ще надгради по-конкретно резултатите от следните проекти по ОПНОИР - 1/ BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, насочен към разширяване на достъпа до предучилищно образование на децата от уязвими групи и живеещи в бедност; 2/ BG05M2OP001-2.004-0004 „Развитие на способностите на учениците и повишаване мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (Твоят час) – фаза I“ с фокус върху повишаване мотивацията за учене чрез осигуряване на целодневна организация на учебния процес и занимания по интереси; 3/ BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“, осигурил

⁸ Заложени в т.1. Програмна стратегия: основни предизвикателства пред развитието и ответни мерки на политиката на Програма „Образование“ (2021-2027)

⁹ <https://strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?Id=1330>

¹⁰ <https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1399>

¹¹ <https://sdgs.un.org/2030agenda>

¹² <https://strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?Id=1541>

допълнителни обучения на ученици в риск от отпадане от образователната система и 4/ BG05M2OP001-3.018-0001 „Подкрепа за приобщаващо образование“, насочен към осигуряване на по-високо качество и по-добър достъп до образование на деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, в риск и с изяви дарби в системата на предучилищното и училищното образование, както и два проекта, които се изпълняват по Програма „Образование“ - 4/ BG05SFPR001-1.003-0001 „Силен старт“ и 5/ BG05SFPR001-1.001 „Успех за теб“, осигуряващи подкрепа за допълнителни обучения за деца/ученици за превенция на отпадането им от образователната система и интензивна работа с родители за популяризиране на ползата от образованието съответно в предучилищното и училищното образование.

Демаркация и допълняемост ще бъде осигурена и по отношение на финансираните дейности и подкрепените целеви групи по линия на националните програми, насочени към повишаване на обхвата и трайното приобщаване към образователната система, като ежегодно изпълняваните от Министерство на образованието и науката: 1/ НП „Заедно за всяко дете“ и 2/ НП „Подпомагане на общините за образователна десегрегация“ и приключилата 3/ НП „Подкрепа на образователните медиатори и социалните работници“ през 2022/2023 г. По НП „Заедно за всяко дете“ се подкрепят дейности за организиране, координиране и контрол на работата на екипите за обхват, подобряване взаимодействието между компетентните институции и популяризиране на добри практики от работата на екипите за обхват. Същевременно по НП „Подкрепа на образователните медиатори и социални работници“ и НП „Подпомагане на общините за образователна десегрегация“ се подкрепя съответно назначаването на образователни медиатори и друг непедагогически персонал в училища с висока концентрация на ученици от уязвими групи според техния брой, както и назначаването на непедагогически персонал към общините, които да способстват за провеждането на общинската политика за образователна десегрегация.

Ще се осигури демаркация и допълняемост и с всички други национални, европейски и международни програми, които се реализират през учебните години в рамките на продължителността на операцията.

С оглед недопускане на двойно финансиране в рамките на операцията няма да бъдат подкрепяни идентични/сходни дейности, финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Европейския съюз или друга донорска програма. Настоящата операция може да има единствено допълващ/надграждащ ефект, без да дублира и припокрива национални, европейски и международни програми и други процедури, вкл. по Програма „Образование“ 2021-2027. Недопускането на двойно финансиране на кандидати/партньори, дейности, целеви групи и разходи ще се спазва както на етап кандидатстване (чрез декларации) и на етап договаряне (чрез проверка за двойно финансиране), така и по време на изпълнението на проектите (чрез проверки за двойно финансиране, анкетни карти, справки за участниците, данни от ИСРМ и др.).

7. Индикатори (показатели)¹³

Индикатори /показатели/, чрез които се измерва постигането на целите на процедурата:

За изпълнение

- SOI 1.1. Брой деца и ученици обхванати от механизма за съвместна работа на институциите – 32 702.

¹³ Под индикатори се имат предвид показатели съгласно чл.16 Рамка на изпълнението от Регламент (ЕС) 2021/1060.

От които	Целева стойност
Регион в преход (ЮЗР)	5 450
По-слабо развити региони	27 252

Индикаторът измерва броя на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст, необхванати в образователната система, които са посещавани от екипите за обхват по механизма за съвместна работа на институциите и са обект на екипна или индивидуална работа в рамките на периода на процедурата по ПО 2021-2027 г. Необхванати деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (съгласно чл. 8 от ЗПУО, изменение ДВ, бр.82 от септември 2020 г.) са незаписани и отпаднали деца и ученици на възраст от 4 до 16 години, които по данни на ГД ГРАО имат настоящ адрес в страната, за които екипите за обхват не са получили сведения за заминаването им в чужбина и въпреки това не фигурират в Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО).

За целите на процедурата под обхванати деца и ученици по механизма за съвместна работа на институциите се разбира посещаваните от екипите за обхват необхванати в образование деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, намерени на адресите им в рамките на периода на процедурата, които са обект на екипна или индивидуална работа в рамките на периода на процедурата, както и ненамерените деца и ученици, за които се изясняват причините за отпадане и незаписване в образование.

Едно дете/ученик се брои еднократно, независимо колко пъти е посещавано от екипите за обхват по механизма и колко пъти е било обект на екипна или индивидуална работа в рамките на процедурата.

- SOI 1.3. Брой родители, подкрепени в процеса на приобщаващото образование – **32 702**.

От които	Целева стойност
Регион в преход (ЮЗР)	5 450
По-слабо развити региони	27 252

Индикаторът измерва броя на родителите, които са включени в дейности за повишаване осведомеността от ползите от образование и задълженията им за включване на децата им в задължително предучилищно и училищно образование и за формиране на мотивация за активно приобщаване в системата на предучилищното и училищно образование в рамките на процедурата по ПО 2021-2027 г. Дейностите за повишаване осведомеността на родителите от ползите от образование са насочени към включване в образование на необхванатите деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, както и приобщаване на родителите в образователната система с цел предотвратяване на повторно отпадане или ново отпадане на вече записаните в образователната система деца и ученици. Необхванати деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст са незаписаните и отпаднали деца на възраст от 4 до 16 години, които по данни на ГД ГРАО имат настоящ адрес в страната, за които екипите за обхват не са получили сведения за заминаването им в чужбина и въпреки това не фигурират в НЕИСПУО.

Един родител се брои еднократно, независимо колко деца има и в колко дейности по процедурата е участвал.

- SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедagogически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи – **10 374**.

От които	Целева стойност
Регион в преход (ЮЗР)	1 729
По-слабо развити региони	8 645

Индикаторът измерва броя на обучените педагогически специалисти и на обучените образователни медиатори и друг непедagogически персонал - членове от екипите за обхват по Механизма, придобили или надградили умения за работа с деца и ученици от уязвими групи и техните родители за прилагане на мерки за обхващането в образователната система на идентифицираните чрез ИСРМ деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, вкл. за работа с инструментариум за определяне на учениците в риск от отпадане, нормативната уредба в областта на приобщаващото образование, подкрепящата образователна среда и мултикултурно образование, социалните и гражданските задължения на родителите и др. Едно лице се брои еднократно, независимо в колко обучения е участвало по процедурата.

- EECO15 Малцинства (включително маргинализирани общности като ромите) – **32 702**.

От които	Целева стойност
Регион в преход (ЮЗР)	5 450
По-слабо развити региони	27 252

Индикаторът измерва броя на децата и учениците и по един техен родител от маргинализирани групи, като напр. роми, обхванати по Механизма, реално участващи в процеса на приобщаване и предотвратяване на отпадането от образование в дейности по процедурата. Едно лице се брои еднократно, независимо в колко дейности е участвало. Един родител се брои еднократно, независимо колко от децата му са участвали в дейности по операцията.

ВАЖНО! Всички индикатори за краен продукт задължително трябва да бъдат включени във всяко проектно предложение по процедурата.

За резултат

- SRI 1.1. Брой деца и ученици записани в предучилищно и училищно образование чрез механизма за съвместна работа на институциите – **30 966**.

От които	Целева стойност
Регион в преход (ЮЗР)	5 161
По-слабо развити региони	25 805

Индикаторът измерва броя на новозаписаните и нововключени в образование деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, които са били незаписани/необхванати в образователната система преди участие в процедурата, но които чрез подкрепата на ПО 2021-2027г., вече са записани и включени в образование в рамките на процедурата. Необхванати деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст са незаписани и отпаднали деца на възраст от 4 до 16 години, които по данни на ГД ГРАО имат настоящ адрес в страната, за които екипите за обхват не са получили сведения за заминаването им в чужбина и въпреки това не фигурират в НЕИСПУО.

ВАЖНО! Индикатор за резултат SRI 1.1. задължително трябва да бъде включен в проектното предложение.

ВАЖНО!!!

Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ИСУН) не позволява въвеждане на индивидуални индикатори на ниво проект от страна на кандидата. В секция 5. Индикатори от Формуляра за кандидатстване в ИСУН кандидатите следва да включат в своето проектно предложение всички индикатори за изпълнение и за резултат. Всеки индикатор трябва да бъде количествено определен в секция 5. Индикатори от Формуляра за кандидатстване за приложимата категория регион с положителна целева стойност, представляваща цяло число, различно от 0. Базовата стойност на всеки индикатор, включен в проектното предложение, следва да бъде „0“.

С оглед обосновка на планираните от кандидата стойности по всеки индикатор на етапа на кандидатстване кандидатът попълва в секция 11. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Обосновка за подбора на районите за обхват/екипите за обхват за включване в проектното предложение“ на Формуляра за кандидатстване, където следва да обоснове включването на всички или само част от районите за обхват на своя територия в операцията като осъществи подбор на районите за обхват и на образователните институции в тях (държавни и общински детски градини и училища на територията на съответното РУО) на база актуални данни за необхванатите и отпадналите от образование деца и ученици. Обосновката следва да е според концентрацията на необхванатите и отпаднали от образование деца и ученици по различни причини вкл. и по неуважителни причини за отпадане или незаписване в образование (като се използват данните от ИСРМ, докладите на екипите за обхват ГРАО, НЕИСПУО, общини, Агенцията по заетостта и Бюрата по труда, Агенцията за социално подпомагане и др.). На база на представените данни за необхванатите и отпадналите от образование деца и ученици кандидатът следва да обоснове планираните стойности за всички индикатори, включени в проектното предложение. В допълнение кандидатът следва да попълни и секция 11. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Целеви групи“ на Формуляра за кандидатстване, в което следва да опише целевите групи и техните конкретни характеристики, съгласно изискванията в Условието за кандидатстване, с информацията относно методите за идентифициране на всяка от целевите групи и начина, по който ще бъдат включени в дейностите по проекта. Трябва да бъде посочен и броят на лицата от всяка целева група, които се планира да бъдат включени в проекта и да се опишат идентифицираните нужди и проблеми на всяка от целевите групи в съответствие с представената информация в поле „Обосновка за подбора на районите за обхват/екипите за обхват за включване в проектното предложение“. За целите на оценката планираните стойности на всички индикатори, съгласно цитираната информация в секция 11. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ и секция „План за изпълнение / Дейности по проекта“ за всяка поддейност, се посочват и в Приложение II – Помощна таблица в работен лист „Индикатори“ и работен лист „Етапи“ в съответствие с указанията.

Следва да се има предвид възможността едно лице да участва в повече дейности по проекта и да се избягва изчисление с двойно и повече натрупвания, и като се има предвид, че едно лице се брои еднократно при отчитане на даден индикатор, независимо в колко дейности по проекта е участвало.

Изискванията за индикаторите са част от критериите за оценка на проектното предложение. При неизпълнение на одобрени индикатори, съгласно чл. 70, ал. 1, т. 7 на Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ), финансовата подкрепа със средства от ЕФСУ може да бъде отменена изцяло или частично чрез извършване на финансова корекция.

Кандидатът и партньорът/ите на етап кандидатстване декларират съгласие за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от Управляващия орган (УО) и от НСИ (задължително условие за НСИ, съгласно Регламент (ЕО) № 223/2009, за предоставяне на статистически данни) в раздел II. от Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора (Приложение I към Условиата за кандидатстване), както в процеса на кандидатстване, така и за целия период на изпълнение на програмата.

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата:

Общият бюджет по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е, както следва:

17 250 000 лева.

Средства от ЕСФ+ :

14 156 896,50 лева

Национално съфинансиране:

3 093 103,50 лева

Разпределение по региони:

Регион в преход: Югозападен район (ЮЗР): 3 400 000 лв.

По слабо развити региони: 13 850 000 лв.

9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:

Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ за проект по настоящата процедура:
Неприложимо.

Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект по настоящата процедура е 391 166 лв. (200 000 евро) с продължителност максимум от 36 месеца.

След приключване на одобрен проект (или когато остават по-малко от 3 месеца до изтичане на срока за изпълнение), но не по-късно от крайния срок за кандидатстване, посочен в т. 25 от настоящите Условия за кандидатстване, всеки конкретен бенефициент-РУО може да подаде ново проектно предложение, като общият бюджет по всички негови проекти не може да надвишава 1 200 000 лв.

Важно!!! В максималния размер на безвъзмездна финансова помощ (БФП) се включват всички допустими разходи, планирани в проектното предложение.

10. Процент на съфинансиране¹⁴:

По настоящата процедура не се изисква съфинансиране от страна на кандидата.

11. Допустими кандидати

Съгласно одобрените на Четвъртото заседание на Комитета за наблюдение на Програма „Образование“ (КН на ПО) на 26-28.11.2024 г. Методология и критерии за подбор на операция „Достъп до образование за всяко дете“ настоящата операция се реализира чрез процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на конкретни бенефициенти по реда на чл. 25, ал. 1, т. 2 и чл. 43, ал. 1 от ЗУСЕФСУ и чл. 2, т. 2 от ПМС № 23 от 13 февруари 2023 г.

Конкретни бенефициенти по настоящата процедура по смисъла на чл. 25, ал. 1, т. 2 и Глава трета, раздел III от ЗУСЕФСУ и на основание чл. 43, ал. 1 от ЗУСЕФСУ са **всички 28 Регионални управления на образованието (РУО)**, които са териториални администрации към министъра на образованието и науката за управление и контрол на системата на предучилищното и училищното образование съгласно чл. 2, ал. 1 от Правилника за устройството и функциите на регионалните управления на образованието¹⁵. Съгласно чл. 3, ал. 5 от Постановление на Министерски съвет № 100 от 8 юни 2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (загл. изм. и доп. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) (ПМС № 100/2018 г.) началниците на РУО имат водеща роля за функционирането на Механизма за обхват, тъй като отговарят за сформирането със заповед и актуализирането на екипите за обхват на своята територия.

Специфични изисквания за допустимост на конкретните бенефициенти и на проектно предложение:

Конкретните бенефициенти следва да обосноват включването на всички или само част от районите за обхват на своя територия в проектното си предложение като осъществяват **подбор на районите за обхват и на образователните институции в тях (детски градини и училища на територията на съответното РУО) на база актуални данни за необхванатите и отпадналите от образование деца и ученици**. Обосновката следва да е според концентрацията на необхванатите и отпадналите от образование деца и ученици по различни причини, вкл. и по неуважителни причини за отпадане или незаписване в образование (като се използват данните от ИСРМ, докладите на екипите за обхват, ГРАО, НЕИСПУО, общини, Агенцията по заетостта и Бюрата по труда, Агенцията за социално подпомагане и др.). За целта конкретните бенефициенти следва да попълнят секция 11. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Обосновка за подбора на районите за обхват/екипите за обхват за включване в проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване.

В рамките на изпълнение на проекта конкретните бенефициенти, чрез екипа за организация и управление в рамките на непреките дейности, следва да осъществяват мониторинг на резултатите от дейностите по проекта, включително ежегоден мониторинг на постигнатите резултати по отношение на децата/учениците, обхванати от Механизма, и удовлетвореността на участниците в резултат на подкрепата по операцията. За целта конкретните бенефициенти следва да попълнят секция 11. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Непреки дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване, където трябва да опишат по какъв начин планират да проследяват постигнатите резултати по отношение на децата/учениците,

¹⁴ Посочва се процентът на безвъзмездната финансова помощ (европейско и национално съфинансиране) и на съфинансирането от страна на бенефициентите (ако е приложимо)

¹⁵ https://www.mon.bg/nfs/2023/05/pravilnik-ruo_07102024.pdf

обхванати от Механизма, както и как смятат да проследяват удовлетвореността на лицата, участници в дейностите по проекта чрез подаване на необходимата информация по Приложение XVI-Въпросници от Условията за изпълнение. В същото поле кандидатите следва да декларират, че ще извършват необходимите дейности за комуникация и видимост съгласно Дял IV, глава III „Видимост, прозрачност и комуникация“ и Приложение IX на Регламент (ЕС) 2021/1060.

С оглед избягване на двойно финансиране кандидатите следва да опишат в проектното предложение как изпълнението на проекта ще се разграничава от други проекти по Програма „Образование“ 2021-2027, по ОПНОИР 2014-2020, по национални програми, като например НП „Заедно за всяко дете“ и от други финансови източници с цел избягване на двойно финансиране, и как ще допълни и надгради техните резултати. Информацията се представя в секция 11. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Демаркация и допълняемост“ от Формуляра за кандидатстване. Недопускането на двойно финансиране на кандидати/партньори, дейности, целеви групи и разходи ще се спазва както на етап кандидатстване (чрез декларации) и на етап договаряне (чрез проверка за двойно финансиране), така и по време на изпълнението на проектите (чрез проверки за двойно финансиране, анкетни карти, справки за участниците, данни от ИСРМ и др.). За целта при кандидатстване конкретните бенефициенти и техните партньори декларират в **Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора** (Приложение I към Условията за кандидатстване) липса на двойно финансиране и за увереност съгл. чл.73, ал.2, буква е) от Регламент (ЕК) 2021/1060.

Кандидатът по процедурата за директно предоставяне трябва:

- да е пряко отговорен за изпълнението на дейностите по проекта;

и

- да разполага с утвърден бюджет, механизми за осигуряване на устойчивост на проекта и административен капацитет, позволяващи да се изпълнят предложените в проектното предложение дейности, да се постигнат планираните резултати и да се гарантира устойчивост на ползите от проекта за целевите групи съгласно Критерии и методология за оценка на проектното предложение по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура (Приложение VIII към Условията за кандидатстване).

Кандидатът трябва да опише в секция 11 „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване, поле „Устойчивост“, начините, чрез които ще осигури възможност ползите от проекта за целевите групи да продължат да съществуват и след края на финансирането по проекта, и е посочил потенциалните източници за финансиране след приключване на проекта и те са реалистични и надеждни.

Утвърден бюджет и механизми за устойчивост

Кандидатът следва да разполага с **утвърден бюджет за текущата финансова година към момента на кандидатстването**. Наличието на утвърден бюджет е обект на служебната проверка по критерий № 13 от Критерии и методология за оценка на проектното предложение по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (Приложение VIII към Условията за кандидатстване). Това обстоятелство се проверява служебно на официалната интернет страница на кандидата – съответното РУО, съгласно изискванията на Правилника за устройството и функциите на РУО.

Счита се, че са налице **механизми за устойчивост**, когато кандидатът е посочил във Формуляра за кандидатстване, секция 11 „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Устойчивост“, начините, чрез които ще осигури възможност ползите от проекта за целевите групи да продължат да съществуват и след края на финансирането по проекта,

и е посочил потенциалните източници за финансиране след приключване на проекта и те са реалистични и надеждни.

Административен капацитет

Екипът за организация и управление на проекта следва да бъде съобразен със спецификата и обема на заложените дейности. За доказване на административен капацитет, кандидатът следва да **представи автобиографии по образец (Приложение IV към Условиата за кандидатстване) на членовете на основния екип за организация и управление, който включва задължително ръководител на проекта, координатор и счетоводител (финансист).** Счита се, че е налице административен капацитет за изпълнение на проекта, видно от представените автобиографии, когато:

- Ръководителят на проекта има минимум 2 години опит в управлението/изпълнението на сходен тип дейности и/или управление/изпълнение на сходен тип проекти;
- Всеки от останалите двама членове на основния екип има най-малко 1 година опит в изпълнението на сходен тип дейности и/или управление/изпълнение на сходен тип проекти.

В тази връзка в поле „Участие в други програми и проекти/заетост по тях“ от представените автобиографии следва да е посочен период на изпълнение/участие в проектите, както и заетостта по тях.

За целите на процедурата под „сходен тип дейности“ следва да се разбират дейности в сферата на образованието и/или работата с уязвими групи.

Под „сходен тип проекти“ следва да се разбират проекти със сходни дейности и/или проекти за уязвими групи като тези по настоящата процедура.

За счетоводителя (финансиста) под „сходен тип дейности“ следва да се разбира извършване на счетоводни/финансови операции съгласно националното законодателство.

С оглед спецификата и обема на заложените дейности по проектното предложение кандидатът може да включи в екипа допълнителни членове, за които не се представят автобиографии по образец (Приложение IV към Условиата за кандидатстване).

ВАЖНО!!

Всеки конкретен бенефициент РУО може да подаде само едно проектно предложение с бюджет до 391 166 лв.

След приключване на одобрен проект (или когато остават по-малко от 3 месеца до изтичане на срока за изпълнение), но не по-късно от крайния срок за кандидатстване, посочен в т. 25 от настоящите Условия за кандидатстване, всеки конкретен бенефициент-РУО може да подаде ново проектно предложение с бюджет до 391 166 лв., като общият бюджет по всички негови проекти не може да надвишава 1 200 000 лв.

Партньорството по настоящата процедура е задължително, като образователните институции и институциите по Механизма на местно ниво, участващи в избраните от конкретния бенефициент-РУО екипи за обхват участват като партньори. На етап кандидатстване конкретния бенефициент - кандидат следва да подаде към проектното предложение една обща **Декларация за партньорство (Приложение III към Условиата за кандидатстване)**, попълнена съгласно образца и подписана от всички партньори, в която се описва ролята на конкретния бенефициент и партньорите за изпълнението на дейностите по проекта. При одобрение на проектното предложение за финансиране **преди подписване на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се представя Споразумение за партньорство (Приложение XV към Условиата за изпълнение).** Кандидатите задължително подписват

Споразумение за партньорство с всички партньори, в което детайлно описват ролята и задълженията на всеки участник в партньорството.

12. Допустими партньори¹⁶

Съгласно одобрените на Четвъртото заседание на КН на ПО на 26-28.11.2024 г. Методология и критерии за подбор на операция „Достъп до образование за всяко дете“ **допустими партньори** по настоящата процедура по смисъла на чл. 25, ал. 1, т. 2 и Глава трета, раздел III от ЗУСЕФСУ и §1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ПМС № 23/ 13.02.2023 г. и на основание чл. 43, ал. 1 от ЗУСЕФСУ са **представители на институциите съгласно ПМС №100/2018 г., участващи в Механизма за обхват и включени в заповеди за създаване на екипите за обхват по места, а именно: всички общини, държавни и общински училища и детски градини, Агенция за социално подпомагане чрез териториалните си структури (дирекции „Социално подпомагане“), Държавна агенция за закрила на детето, Министерство на вътрешните работи (областни дирекции/районни управления на МВР), Агенция по заетостта (дирекции „Бюро по труда“), Министерство на здравеопазването (регионални здравни инспекции).**

ВАЖНО! Партньорството по настоящата процедура е задължително, като образователните институции и институциите по Механизма на местно ниво, участващи в избраните от РУО екипи за обхват участват като партньори.

Задължително условие за включване в проектното предложение е допустимите партньори по процедурата да имат свои представители в екипите за обхват по места, включени в представената от кандидата-РУО информация относно осъществения подбор на районите за обхват/ екипите за обхват за включване в проекта, изложена в секция 11. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Обосновка за подбора на районите за обхват/екипите за обхват за включване в проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване.

Специфични изисквания за допустимост на партньорите:

Общини

Общината следва да представи Решение на Общинския съвет, с което се изразява съгласие с участието на общината в проектното предложение като партньор. Решението на Общинския съвет се прилага в секция 13. „Прикачени документи“ от Формуляра за кандидатстване или се предоставя линк към източника, на който е наличен, ако е приложимо.

Образователни институции

Държавните и общински училища и детски градини – допустими партньори трябва да са вписани в Регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование¹⁷, Регистър БУЛСТАТ, ТРРЮЛНЦ или в други публични регистри към датата на подаване на проектното предложение.

¹⁶ Съгласно §1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ПМС № 23/ 13.02.2023 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление за програмен период 2021 – 2027 г., „Партньори на кандидатите за безвъзмездна финансова помощ“ са всички физически и юридически лица и техни обединения, които участват съвместно с кандидата в подготовката и/или техническото изпълнение на проекта или на предварително заявени във формуляра за кандидатстване дейности от проекта и разходват средства от безвъзмездната финансова помощ.“

¹⁷ Регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование - <https://ri.mon.bg/home>, създаден в изпълнение на чл. 345 от ЗПУО и Наредба № 2 от 24 януари 2017г. за Регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

Всички допустими партньори представят Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора (*Приложение I към Условиата за кандидатстване*).

Всички партньори, заедно с кандидата представят и попълнена Декларация за партньорство – *Приложение III към Условиата за кандидатстване*.

13. Дейности, допустими за финансиране

Дейностите, предвидени за изпълнение и съответните разходи в рамките на проектните предложения, следва да съответстват на принципа на ефективност и ефикасност, да гарантират постигането на целите на Програма „Образование“ 2021-2027 по Приоритет 1 „Приобщаващо образование и образователна интеграция“, СЦ по чл. 4, пар. 1, буква е) от Регламент (ЕС) 2021/1057 „Насърчаване на равния достъп до качествено и приобщаващо образование и обучение, както и на неговото завършване, по-специално за групите в неравностойно положение - от образованието и грижите в ранна детска възраст през общото и професионалното образование и обучение до висшето образование, както и образованието и ученето на възрастни, включително улесняване на мобилността с учебна цел за всички и достъпността за хората с увреждания“.

Допустимите дейности по настоящата процедура трябва:

- Да не противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1296/2013, Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонд за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика;
- Да са насочени към изпълнението на целите на Приоритет 1 „Приобщаващо образование и образователна интеграция“ на ПО 2021-2027;
- Да бъдат обосновани на базата на конкретни идентифицирани потребности и нужди на целевите групи;
- Да не са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на Формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ, ако е приложимо;
- Да са подходящи, практични и последователни, и да съответстват на целите и очакваните резултати.

По настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ допустими за финансиране са 4 дейности, описани в Методологията и критериите за подбор на операция „Достъп до образование за всяко дете“, приета с решение на IV-то заседание на Комитета за наблюдение на Програма „Образование“, 26-28.11.2024 г.¹⁸. С цел опростяване на отчитането кандидатът въвежда в ИСУН само една обобщена Дейност 1. „Подкрепа на механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в предучилищно и училищно образование и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици“, в която са описани и обосновани поддейностите, които съответстват на дейностите от одобрената от КН на ПО Методология и критерии за подбор на операция „Достъп до образование за всяко дете“.

¹⁸ <https://sf.mon.bg/?go=committee&p=records>

Дейност 1. Подкрепа на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в предучилищно и училищно образование и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици

Поддейност 1.1. Допълване на екипите за обхват на местно ниво.

Поддейност 1.1 се реализира чрез следните форми и средства:

- включване на **допълнителни специалисти в екипите за обхват** (възпитатели, психолози, педагогически съветници, социални работници, образователни медиатори и др.) за осигуряване ефективното функциониране на Механизма;
- обезпечаване изпълнението на дейностите за **посещения на адреси** (по домовете) от екипите за обхват **извън работно време**.

В рамките на дейността ще се покриват командировъчни, транспортни и други разходи¹⁹, необходими за осъществяването на посещения на адреси от екипите за обхват извън работно време.

Целта на дейността е да осигури допълнителен човешки ресурс (физически лица) за повишаване ефективността на работа на Механизма за обхват, както и да подобри възможностите за постигане на по-пълнен обхват на децата и учениците в образователната система чрез осигуряване на ресурс за обезпечаване работата на екипите за обхват на терен (по домовете) и в извън работно време, когато достъпът до целевите групи е по-вероятен. В тази дейност се обхващат представители на всички целеви групи – деца и ученици, необхванати, отпаднали и/или застрашени от отпадане от образователната система, техните родители, учители, други педагогически специалисти и непедagogически персонал, в това число образователни медиатори, социални работници, помощник на учителя, помощник-възпитатели и др., представители/служители на останалите институции по ПМС №100/2018 г. по места, които са членове на екипи за обхват.

!!! ВАЖНО.

Разходите за поддейност 1.1 се планират в Помощна таблица ДОВД (*Приложение II към Условиата за кандидатстване*) съгласно указанията за попълването ѝ (*Приложение VII към Условиата за кандидатстване*). Наемането на допълнителни специалисти към екипите за обхват може да се осъществи към съответното РУО-кандидат или към община-партньор и разходите за възнагражденията им се планират само в поддейност 1.1. по проекта.

При осъществяването на посещенията на адреси извън работно време се осигурява подкрепа под формата на допълнително възнаграждение за посещение на 1 адрес извън работно време (условна продължителност от 1 час) само за действащи членове на екипите за обхват извън новоназначените допълнителни специалисти по поддейност 1.1.

ВАЖНО! Представителите от целевите групи могат да бъдат обект на мерки за обхват повече от един път при осъществяването на поддейност 1.1, но се броят еднократно при отчитане на заложените стойности на индикаторите. Участието на деца и ученици, необхванати, отпаднали и/или застрашени от отпадане от образователната система и техните родители от включените в проекта райони за обхват е в съответствие с идентифицираните потребности, описани в секция 11. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Обосновка за подбора на районите за обхват/екипите за обхват за включване в проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване.

Поддейност 1.2. Обучения за повишаване на капацитета и уменията на екипите за обхват.

¹⁹ Съгласно чл.3, ал.2, т.5; чл.3а, т.2, чл.5, ал.8, т. 5 и т.6 от ПМС №100/2018 г. за създаване и функциониране на механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (загл. изм. и доп. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.)

Поддейност 1.2 се реализира чрез следните форми и средства:

- **обучения на екипите за обхват за изграждане на умения за оценка на риска от отпадане и превенция**, комуникационни умения за работа с родители и деца/ученици, вкл. такива от уязвими групи, умения за създаване на индивидуален профил на дете/ученик в риск и план за работа с него и родителите му, включително причините за невключване/отпадане от образование и идентифициране на необходимостта от включване на конкретни специалисти за работа по конкретен случай, умения за работа с местни общности/лидери и др.
- **обучения за работа с Инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система** и за диференциран подход при определяне на потребностите им от индивидуална подкрепа²⁰.
- **обучения на екипите за обхват**, включително новоангажираните допълнителни специалисти в екипите за обхват (възпитатели, психолози, педагогически съветници, социални работници, образователни медиатори и др.), **за работа с Информационната система за реализация на механизма (ISPM) и периодичните ѝ актуализации.**

Поддейност 1.2 е насочена към повишаване капацитета и уменията на екипите за обхват в рамките на Механизма за обхват за прилагане на мерки за обхват и ефективно приобщаване на всички деца и ученици, подлежащи на задължително образование в образователната система. В тази дейност се обхващат членовете на екипите за обхват – учители, други педагогически специалисти и непдагогически персонал, в това число образователни медиатори, социални работници, помощник на учителя, помощник-възпитатели и др., както и представители/служители на останалите институции по ПМС №100/2018 г. по места, които са членове на екипи за обхват, включени в дейностите по проекта.

Педагогическите специалисти, образователните медиатори и друг непдагогически персонал (действащи и новоназначени по поддейност 1.1), както и институционалните представители във включените в проекта екипи за обхват са допустими за преминаване на обучения по поддейност 1.2.

ВАЖНО!!!

Обученията са без присъждане на квалификационни кредити и следва да се провеждат с физическо присъствие в групи средно с 15 участници, с продължителност от 1 до 3 дни и във формат „без нощувки“ или „с нощувки“²¹.

Обученията без квалификационни кредити могат да се извършват както от обучителни организации, чиито програми за обучение съответстват на обучителните теми в обхвата на поддейност 1.2 и са одобрени от министъра на образованието и науката и са вписани в Информационния регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти по чл. 43, т. 2 на Наредба №15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, така и от организации или лица, с доказана експертиза и компетентност по темата на обученията, предвидени в обхвата на поддейност 1.2.

Един педагогически специалист, един представител на непдагогически персонал – образователен медиатор, социален работник, др.; един представител на институция по ПМС

²⁰ Разработен по проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014–2020 г.

²¹ Обучения с продължителност от 1 ден изискват провеждане на поне 8 академични часа присъствено обучение; обучения с продължителност от 2 дни изискват провеждане на поне 16 академични часа присъствено обучение; обучения с продължителност от 3 дни изискват провеждане на поне 24 академични часа присъствено обучение.

№100/2018 г. може да участва в повече от едно обучение за целия период на проекта, на различна тема, но се отчита еднократно по съответния индикатор.

Поддейност 1.3. Работа с родители за разясняване на ползите от образованието.

Поддейност 1.3 се реализира чрез следните форми и средства:

- **информационни кампании и информационни дни** за разясняване на ползите от образованието и за стимулиране осигуряването на трайно присъствие на децата/учениците в образователните институции, вкл. чрез ангажиране на местни власти и неправителствени организации;
- **индивидуални и групови срещи, тематични беседи и семинари за родители** за повишаване на ангажираността и мотивацията им за включване и трайно присъствие на децата им в образование и за осведомяване относно законовите им задължения за включване в предучилищно и училищно образование.

Поддейност 1.3 е насочена към прилагането на разнообразни форми за работа с родители за разясняване на ползите от образованието и съответно повишаване степента на обхват на подлежащите на образование в образователната система по линията на функционирането на Механизма за обхват. В тази дейност се работи активно с родителите на деца и ученици, необхванати, отпаднали и/или застрашени от отпадане от образователната система, както и със самите деца/ученици. Различните форми на поддейност 1.3 се осъществяват от членовете на екипите за обхват – учители, други педагогически специалисти и непедagogически персонал, в това число образователни медиатори, социални работници, помощник на учителя, помощник-възпитатели и др., както и представители/служители на останалите институции по ПМС №100/2018 г. по места, които са членове на екипи за обхват, включени в дейностите по проекта или от избран външен изпълнител. За изпълнението на поддейност 1.3 се допуска конкретния бенефициент/партньора да използва външни експерти образователни дейности (външни ЕОД), които да участват в осъществяването на различните форми на работа с родителите. За целите на процедурата под „външни ЕОД“ се разбира физически лица с опит в областта на образованието и/или работата с уязвими групи, които не са служители на конкретния бенефициент/партньора и/или са служители на конкретния бенефициент/партньора, но не са членове на екипи за обхват, включени в изпълнението на проекта.

Договорите с експерт образователни дейности (ЕОД) и с педагогически специалисти (ПС) следва да са сключени в съответствие с действащата нормативна уредба.

Поддейност 1.4. Изграждане на устойчиви институционални партньорства и сплотени образователни общности.

Поддейност 1.4 се реализира чрез следните форми и средства:

- подкрепа за установяване на ефективно взаимодействие на местно и регионално ниво между представителите на институциите по Механизма по места, общините, областните управители, местната общност и неправителствения сектор – провеждане на **междунституционални срещи, вкл. месечни срещи на координационните центрове по Механизма, семинари, медийни изяви и обмен на опит, добри практики и иновативни подходи** за постигане на пълен обхват и превенция на отпадането от образователната система;
- провеждане на **съвместни дейности като дни на отворените врати, открити уроци с участието на родители на деца, които не са включени все още в образователната система, учители (педагогически специалисти) и непедagogически персонал, в т.ч. образователни медиатори,**

социални работници, насочени към повишаване мотивацията за приобщаване и активно участие в образователната общност;

Поддейност 1.4 е насочена към изграждането на устойчиви институционални партньорства и формирането на сплотени образователни общности чрез провеждането на разнообразни форми на съвместни дейности за въвличането на родители на деца, които не са включени все още в образователната система за активно участие в образователната общност и образователния процес. В тази дейност се работи активно с родителите на деца и ученици, необхванати, отпаднали и/или застрашени от отпадане от образователната система, както и със самите деца/ученици. Различните форми на поддейност 1.4 се осъществяват от членовете на екипите за обхват – учители, други педагогически специалисти и непедagogически персонал, в това число образователни медиатори, социални работници, помощник на учителя, помощник-възпитатели и др., както и представители/служители на останалите институции по ПМС №100/2018 г. по места, които са членове на екипи за обхват, включени в дейностите по проекта, или от избран външен изпълнител.

За изпълнението на поддейност 1.4 се допуска конкретният бенефициент/партньорът отговарящ за изпълнението на дейността, да използва външни експерти образователни дейности (външни ЕОД), които да участват в осъществяването на различните форми изграждане на устойчиви институционални партньорства и сплотени образователни общности. За целите на процедурата под „външни ЕОД“ се разбира физически лица с опит в областта на образованието и/или работата с уязвими групи, които не са служители на конкретния бенефициент/партньора и/или са служители на конкретния бенефициент/партньора, но не са членове на екипи за обхват, включени в изпълнението на проекта

Договорите с експерт образователни дейности (ЕОД) и с педагогически специалисти (ПС) следва да са сключени в съответствие с действащата нормативна уредба.

ВАЖНО!! Събитията, планирани за изпълнението на поддейности 1.3 и 1.4, са част от преките дейности по проекта и не трябва да се смесват с дейностите за видимост, прозрачност и комуникация, които са част от непреките дейности по проекта.

ВАЖНО!!! При планиране на поддейностите следва да се вземе предвид информацията, попълнена от кандидата в секция 11. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Обосновка за подбора на районите за обхват/екипите за обхват за включване в проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване. Разходите по дейности се планират в Помощна таблица ДОВД (*Приложение II към Условиата за кандидатстване*) съгласно Указания за попълване на Помощна таблица (*Приложение VII към Условиата за кандидатстване*) и в съответствие с ОВР ДОВД (*Приложение IX към Условиата за кандидатстване*), и в съответствие с представената Декларация за партньорство (*Приложение III към Условиата за кандидатстване*).

Освен описаните по-горе допустими преки поддейности, всяко проектно предложение **задължително трябва да включва и следните непреки дейности:**

- Дейности за организация и управление

и

- Дейности за мониторинг и за комуникация и видимост.

При описание на дейностите във Формуляра за кандидатстване, следва да се има предвид, че **непреките дейности не представляват отделни дейности**. Те следва да бъдат декларирани и обосновани от кандидата в секция 11 „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Непреки дейности“ на Формуляра за кандидатстване.

Дейностите за комуникация и видимост трябва да отговарят на условията и изискванията, описани в Дял IV, глава III „Видимост, прозрачност и комуникация“ на Регламент (ЕС) 2021/1060.

В тази връзка бенефициентите имат задължение при дейностите за комуникация, видимост и прозрачност да указват произхода на финансирането чрез поставяне на емблемата на ЕС в съответствие с посочените технически характеристики съгласно чл. 47 и Приложение IX от Регламент (ЕС) 2021/1060, налични на следния линк: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/logos_downloadcenter/. Оперативни насоки за използване на емблемата на ЕС за периода 2021-2027 г. можете да намерите тук: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/eu-emblem-rules_en.pdf.

При изпълнение на дейностите за комуникация и видимост съгласно чл. 50 от Регламент (ЕС) 2021/1060 бенефициентът следва:

- да публикува на уебсайта си (ако има такъв), и на сайтове в социални медии, кратко описание на проекта, пропорционално на равнището на подкрепата, неговите цели и резултати, като откроява финансовата подкрепа от Съюза;
 - да включва по видим начин текст, подчертаващ подкрепата от Съюза, в документите и комуникационните материали, свързани с изпълнението на проекта и предназначени за обществеността или за участниците;
 - да поставя устойчиви табели или табла, ясно видими за обществеността, на които се откроява емблемата на Съюза в съответствие с техническите характеристики, посочени в приложение IX, веднага щом започне физическото изпълнение на проекта, включващи физически инвестиции, или инсталирането на закупеното оборудване, с общ размер на разходите над 100 000 евро;
 - за проекти под 100 000 евро поставя на място, ясно видимо за обществеността, поне един хартиен плакат с минимален размер А3 или еквивалентен електронен екран с информация за операцията, подчертаващ подкрепата от ЕСФ+;
 - да организира партньорите, включени в проекта, да поставят на място, ясно видимо за обществеността, поне един хартиен плакат с минимален размер А3 или еквивалентен електронен екран с информация за проекта, подчертаващ подкрепата от ЕСФ+;
 - да организира според случая поне една комуникационна проява или дейност като привлича своевременно за участие ЕК и УО²². Съгласно разпоредбите на Регламент (ЕС) 2021/1060, за операциите от стратегическо значение се прилагат специални мерки за мониторинг и комуникация.
- В тази връзка за операция от стратегическо значение, в рамките на непреките дейности за организация и управление, се предвижда конкретният бенефициент-РЮО да се отчита регулярно пред Комитета за наблюдение на Програма „Образование“. Съгласно чл. 50 от Регламент (ЕС) 2021/1060 конкретният бенефициент-РЮО в рамките на дейностите за видимост, прозрачност и комуникация следва да организира според случая комуникационна/и проява/и или дейност/и, в които привлича своевременно за участие Европейската комисия и Управляващия орган на ПО.**

В рамките на непреките дейности на етап изпълнение на проекта, бенефициентът гарантира спазването на правата, посочени в Хартата на основните права на ЕС²³ и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания²⁴ съгласно представения в секция 11 „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ *Механизъм за ефективно прилагане и изпълнение по проекта на принципите на Хартата на основните права на ЕС и на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания* от Формуляра за кандидатстване и чл. 4.4. от образеца на

²² Чл. 50, §1, буква „д“ „За операции от стратегическо значение и операции с общ размер на разходите над 10 000 000 EUR според случая комуникационна проява или дейност и привличат своевременно за участие Комисията и отговорния управляващ орган.“

²³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016P/TXT&from=ET>

²⁴ <https://www.lex.bg/laws/ldoc/2135791921>

административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ – *Приложение XI от Условиата за изпълнение.*

Конкретните бенефициенти, чрез екипа за организация и управление в рамките на непреките дейности, следва да **осъществяват мониторинг на резултатите по проекта, включително ежегоден мониторинг на постигнатите резултати по отношение на децата/учениците, обхванати от Механизма, и проследяване на удовлетвореността на лицата, участници в дейностите по проекта.** Информацията се представя в секция 11. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване, поле „Непреки дейности“. За целта в Условиата за изпълнение, в *Приложение XVI Въпросници* са налични въпросници и таблици, които се представят съгласно указанията в тях при изпълнението и отчитането на проекта по сключен административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Доставчиците на стоки и услуги, необходими за реализиране на дейностите по процедурата, следва да бъдат избирани по реда на Закона за обществените поръчки, Глава IV на ЗУСЕФСУ и действащата нормативна уредба въз основа на открити, прозрачни, в достатъчна степен публични, недискриминационни и безусловни процедури, като по този начин се гарантира, че извършването на доставки и предоставянето на услуги ще се извършва при пазарни условия.

Изборът на изпълнители (ако е приложимо) следва да бъде извършван по открит, прозрачен, в достатъчна степен публичен, недискриминационен и безусловен начин по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз. При избора на изпълнител/и на дейности по проекта, в случай че е приложимо, бенефициентът следва да предвиди при възлагането на обществени поръчки прилагането на мерки за опазване на околната среда съгласно приложимите разпоредби на ЗОП и актовете по прилагането му и в съответствие с чл. 47, ал. 1 и чл. 63, ал. 1, т. 6 от ЗОП. Посочените дейности следва да са в съответствие с хоризонталните политики на Европейския съюз, посочени в т. 17 от Условиата за кандидатстване. Съответствието с посочените хоризонтални политики ще бъде проследявано на етап изпълнение на проекта.

В съответствие с чл. 4, ал. 4 от ЗУСЕФСУ, чл. 63, параграф 6 и параграф 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури конкретният бенефициент - кандидат няма право да подава проектно предложение по процедурата за дейности, които са физически приключени или изцяло изпълнени или такива, финансирани по друг проект, процедура, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма.

За целта на етап кандидатстване конкретният бенефициент - кандидат и всеки от партньорите попълват и подават **Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора** (*Приложение I към Условиата за кандидатстване*). В процеса на изпълнение на проекта, УО на ПО ще следи за демаркация с други програми и проекти с цел недопускане на двойно финансиране. В тази връзка проект, подаден по настоящата процедура, може да има единствено допълващ и надграждащ ефект, но не и да дублира и припокрива изпълнението на проекти по други европейски/донорски и национални програми.

14. Категории разходи, допустими за финансиране²⁵

При предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“ съгласно изискванията на Глава пета „Финансово

²⁵ В случай че е приложимо, се посочват и недопустими разходи, както и съответната информация съгласно изискванията на чл. 59, ал. 2 от ЗУСЕФСУ.

управление и контрол“ от ЗУСЕФСУ, разпоредбите на Регламент (ЕС) 2021/1060, Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2021 – 2027 г. и детайлно описани по-долу.

Бюджетът (секция 7 от Формуляра за кандидатстване) представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на допустимите разходи и трябва точно да отговаря на стойността, посочена в проекта. Стойността на допустимите разходи трябва да се основава на европейското и българското законодателство, да се базира на нормативно определени размери, опростени форми на разходите и да е в съответствие с предвижданията за финансиране дейности.

По време на оценката на проектното предложение е възможно да бъдат установени обстоятелства, които да налагат корекции в бюджета. Несъответствието между предвидените дейности и видовете заложили разходи, както и дублирането на разходи могат да наложат и изискването на допълнителни разяснения и информация от кандидата от страна на оценителната комисия. Освен тях, корекции на бюджета могат да се извършат и при наличие на недопустими дейности и/или разходи, неспазване на заложените в настоящите условия за кандидатстване правила за приложимите опростени варианти на разходите.

14.1. Условия за допустимост на разходите

За да бъдат допустими разходите по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ трябва да отговарят едновременно на следните условия:

1) Да са необходими за изпълнението на проекта и да отговарят на принципите за добро финансово управление – икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства.

Съгласно чл. 33 на Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г.:

- принципът на икономичност изисква ресурсите за осъществяване на дейностите да бъдат осигурени своевременно, в подходящо количество и качество и на най-добра цена;
- принципът на ефикасност се отнася до най-доброто съотношение между използваните ресурси, предприетите дейности и постигането на целите;
- принципът на ефективност се отнася до степента, в която се постигат поставените цели посредством предприетите дейности.

2) Да бъдат извършени след 01.01.2025 г. и да са свързани с дейности, които не са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите по чл. 59а от ЗУСЕФСУ;

3) Да са в съответствие с категориите разходи, включени в настоящите Условия за кандидатстване, в административния договор за предоставяне на безвъзмездна помощ, както и в съответствие с одобреното проектно предложение и изискванията на настоящите условия за кандидатстване (чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ);

4) За направените разходи да е налична одитна следа съгласно минималните изисквания на Приложение XIII от Регламент (ЕС) 2021/1060 и са спазени изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 82 от Регламент (ЕС) 2021/1060 (чл. 57, ал. 1, т. 7 от ЗУСЕФСУ);

5) Да са действително платени (т.е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи, включително стойността на ДДС), не по-късно от датата на подаване на междинното/окончателното искане за плащане от страна на бенефициента и не по-късно от 31.12.2029 г. В случаите по чл. 55, ал. 1, т. 2, 3 и 4 от ЗУСЕФСУ (прилагане на формите по чл. 53, § 1 буква б), буква в) и буква г) от Регламент (ЕС) 2021/1060), разходите са допустими, ако

действията, представляващи основание за възстановяването им, са извършени в срока за допустимост по чл. 63, т. 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060;

6) Да не надхвърлят праговете за съответната категория разходи, посочени в раздел 14.2 от настоящите Условия за кандидатстване и в одобрения проект (чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ);

7) Да се отнасят за реално доставени продукти, извършени услуги, строителни и монтажни работи и положен труд (чл. 57, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ);

8) Да са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство (чл. 57, ал. 1, т. 5 от ЗУСЕФСУ).

9) Да са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система (чл. 57, ал. 1, т. 6 от ЗУСЕФСУ);

10) Да могат да се установят и проверят, да бъдат подкрепени от оригинални разходооправдателни документи (освен в случаите на опростено отчитане на разходи чрез формите по чл. 55, ал. 1, т. 2-4 от ЗУСЕФСУ);

11) Да са извършени от допустим по настоящата процедура бенефициент и да са за дейности, съответстващи на предвидените в одобрения проект (чл. 57, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕФСУ);

12) Да са за услуги и/или доставки, за които изборът на изпълнител е извършен в съответствие с действащото национално законодателство и правото на Европейския съюз;

13) Да са съобразени с приложимите правила в областта на държавните/минимални помощи (чл. 57, ал. 1, т. 8 от ЗУСЕФСУ, когато е приложимо);

14) Да **не** са финансирани по друг проект, програма или друга финансова схема, финансирана от публични средства на националния или европейския бюджети, или от средства на Европейското икономическо пространство.

Разходите за възстановим ДДС във връзка с изпълнението на проекта са недопустими за съфинансиране от ЕФСУ. Допустим е единствено разходът за данък върху добавената стойност, който не е възстановим съгласно националното законодателство. Допустимостта на разходите за Данък върху добавената стойност по проектите се определя от кандидата и от партньорите в съответствие с Указания на министъра на финансите НФ-1/09.01.2024 г. за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по програмите, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Кохезионния фонд (КФ), Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), Фонд "Убежище, миграция и интеграция" (ФУМИ), Фонд "Вътрешна сигурност" (ФВС), програмата по Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП), както и на средствата за финансиране на подхода "Водено от общностите местно развитие" от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ВМРП) на ЕС, за програмен период 2021 – 2027 г.“

Бюджетът (секция 7 от Формуляра за кандидатстване) трябва да отразява допустимите разходи, които са свързани с изпълнението на проекта. **Разход, който не е обоснован в секция 4. „План за изпълнение/Дейности по проекта“ и Приложение II – Помощна таблица на Формуляра за кандидатстване, ще бъде премахнат от бюджета на проекта служебно от оценителната комисия.**

14.2. Допустими разходи

Допустимите разходи следва да са извършени законосъобразно и не трябва да противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕС) 2021/1057 за ЕСФ+, Регламент (ЕС) 2021/1060 за общоприложимите разпоредби за ЕФСУ, Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския

парламент и на Съвета от 23 септември 2024 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, Постановление на Министерски съвет № 86 от 01.06.2023 за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период 2021-2027 г. (ДВ брой 49 от 06.06.2023 г.), както и всички други законови и подзаконови нормативни актове от приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство и настоящите Условия за кандидатстване.

Финансирането на проектните предложения по настоящата процедура се предоставя под формата на еднократна сума до 391 166 лв. по смисъла на член 53, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) 1060/2021 г. (съответно чл. 55, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ).

Всички конкретни бенефициенти попълват Помощна таблица ДОВД (*Приложение II към Условията за кандидатстване*), с което обосновават необходимите разходи за изпълнението на проектните дейности, след това се прилага индексация от 15% ²⁶ и така се получава общият планиран бюджет на проекта, като се спазват параметрите, зададени от УО, и това е еднократната сума, с която може да се финансира изпълнението на съответното проектно предложение.

Необходимите разходи се обосновават и изчисляват чрез използване на единични разходи, описани в Таблицата на единичните разходи и еднократните суми, които може да се прилагат за процедури, финансирани от Програма „Образование“ през програмния период 2021-2027 г. (документ ТЕРЕС-ПО-1.3 към Приложение IX – ОВР ДОВД), както следва:

Единичен разход 3.4. *Еднократна месечна сума за възнаграждения на образователни медиатори, социални работници, помощник на учителя – заетост 4 часа на ден;*

Единичен разход 3.27. *Възнаграждения на педагогическите специалисти за 1 отработен астрономически час;*

Единичен разход 3.28. *Възнаграждения на експерти образователни дейности за 1 отработен астрономически час.*

В Помощна таблица ДОВД (*Приложение II към Условията за кандидатстване*) е обоснован и изчислен нов единичен разход: *Допълнително възнаграждение за посещение на 1 адрес извън работно време*, който е само за членовете на екипите за обхват извън новоназначените допълнителни специалисти.

Въз основа на преките разходи за персонал се изчислява допустимият размер на другите преки и непреки разходи за изпълнението на поддейности 1.1, 1.3 и 1.4 като се прилага единна ставка в размер на 40 % (съгласно чл. 56, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060).

За обосноваване на необходимите разходи за изпълнение на поддейност 1.2 се използват следните единични разходи от документ ТЕРЕС-ПО-1.3 към Приложение IX – ОВР ДОВД:

1.37. Еднодневно обучение за повишаване на квалификацията с физическо присъствие (без нощувки)

1.38. Двудневно обучение за повишаване на квалификацията с физическо присъствие (без нощувки)

²⁶ При проектите, подадени през 2025 г., повечето от дейностите ще се изпълняват през периода 2026-2028 г., когато УО ще определи актуализирани размери на използваните единични разходи. Актуализирането се извършва въз основа на индекса на разходите за труд в област „Образование“, публикувани от Евростат. Както е посочено и в приложение 1.002-Актуализиране-ДОВД, за последните 2 години - 2023 и 2024, годишният индекс е над 15 %, а съгласно Анекс № Д01-30/31.03.2025 г. към Колективния трудов договор за системата на предучилищното и училищното образование заплатите се увеличават средно с 15 %, считано от 01.03.2025 г. Затова УО залага индексация от 15 % за проектните предложения, подадени през 2025 г. През следващите години УО ще актуализира приложимите единични разходи и ще прецени дали е необходимо да се залага допълнителна индексация за проектните предложения, подадени през 2026 г. или следващите години. Тези промени ще бъдат отразени в актуализиран вариант на приложение Помощна-таблица-ДОВД, който ще бъде използван при кандидатстване през 2026 г. или следващите години.

1.39. Двудневно изнесено обучение за повишаване на квалификацията с нощувки

1.40. Триденно обучение за повишаване на квалификацията с физическо присъствие (без нощувки)

1.41. Триденно изнесено обучение за повишаване на квалификацията с нощувки

Въз основа на преките разходи за изпълнение на поддейност 1.2 се изчислява допустимият размер на непреките разходи за изпълнението на поддейност 1.2 като се прилага единна ставка в размер на 7 % (съгласно чл. 54, буква „а“ от Регламент (ЕС) 2021/1060).

Допустими по процедурата са следните видове разходи:

I. ЕДНОКРАТНА СУМА

Размерът на еднократната сума се определя чрез попълване на приложение Помощна-таблица-ДОВД (Приложение II_към Условието за кандидатстване).

Целият размер на определената еднократна сума за финансиране на дадено проектно предложение се въвежда в ИСУН като бюджет на конкретния бенефициент - РУО. При изпълнението на проекта конкретният бенефициент и партньорите разходват предоставените средства в съответствие със сключеното Споразумение за партньорство.

1. Разходи за Дейност 1 (По-слабо развити региони)

Въвежда се планираният общ бюджет за проекти, които се изпълняват в Северна България, Южен централен или Югоизточен регион.

2. Разходи за Дейност 1 (Регион в преход)

Въвежда се планираният общ бюджет за проекти, които се изпълняват в Югозападен регион.

ВАЖНО!

Разходите се възстановяват под формата на еднократна сума, като са определени най-много 6 отчетни периода, съответстващи на шест учебни срока, които могат да бъдат обхванати от изпълнението на проект с максимална продължителност от 36 месеца. Броят на отчетните периоди се определя от кандидата РУО в зависимост от зададения срок за изпълнение на проекта. Първият отчетен период обхваща времето до края на първия обхванат учебен срок - например до 01.02.2026 г. за проектни предложения, подадени през 2025 г. Следващите отчетни периоди обхващат следващите учебни срокове (вкл. ваканциите), т.е. вторият възможен отчетен период е до 01.09.2026 г. Бенефициентът може да подаде отчет и да поиска възстановяване на част от еднократната сума и преди изтичане на индикативния отчетен период, ако е постигнал съответните етапни цели.

Тъй като се очаква планираните дейности да бъдат в най-голям обем през първия учебен срок, а след това да са разпределени сравнително равномерно, по този начин е определено и дяловото разпределение на средствата между отчетните периоди – при изпълнение на етапните цели за първия отчетен период кандидатът може да заяви възстановяване на 20% от еднократната сума. Остатъкът от 80 % от еднократната сума се разпределя равномерно между останалите отчетни периоди – например, при продължителност на проекта от 36 месеца за втори-шести отчетен период се възстановява по 16 % от еднократната сума.

В Помощна таблица ДОВД (Приложение II_към Условието за кандидатстване) се описват етапните цели за всеки отчетен период, като се задават целеви стойности **с натрупване** на индикаторите и другите количествени показатели за всеки отчетен период. Постигането на зададените от РУО целеви стойности е основание за извършване на плащане.

Всяка етапна цел се определя с натрупване от началото на проекта до момента на отчитане и се планира да бъде постигната към 1 февруари или съответно, към 1 септември, на съответната календарна година, а крайната цел (равна на последната етапна цел) се отчита с окончателния отчет. За всеки отчетен период задължително се задава нова по-висока стойност на индикаторите за краен продукт (SOI 1.1, SOI 1.3, SOI 1.5 и EECO15). За индикатора за резултат SRI 1.1, както и за допълнителните количествени показатели задължително се задава нова по-висока стойност за етапите, които се отчитат след 1 септември. В случай, че предложеното от кандидата разпределение на някой индикатор/показател е твърде непропорционално и не е убедително обосновано, оценителната комисия може служебно да промени заложените стойности, като заложи пропорционално разпределение на съответния индикатор или показател.

В Помощна таблица ДОВД (*Приложение II към Условиата за кандидатстване*), както и в Условия за възстановяване на разходите (*Приложение XIV към Условиата за изпълнение*), са посочени подкрепящите документи, които трябва да се представят, за да се докаже изпълнението на заложената етапна цел.

Възстановяването на еднократните суми се извършва в съответствие с етапите и процентите за възстановяване, записани в работен лист Етапи от Помощна таблица ДОВД (*Приложение II към Условиата за кандидатстване*), като бенефициентът може да поиска възстановяване на допустимите разходи във всеки момент, в който условията за възстановяване са изпълнени, т.е. когато са постигнати всички заложи етапни цели.

Еднократната сума, записана в бюджета на проекта, или част от нея, съгласно процента за възстановяване, посочен в работен лист Етапи от Помощна таблица ДОВД (*Приложение II към Условиата за кандидатстване*) за съответния етап, се възстановява след като изпълнението на проектните дейности или съответния етап от изпълнението на проектните дейности е изцяло завършено, отчетено и верифицирано от УО.

ВАЖНО!!

Бюджетът в ИСУН следва да съответства на бюджета в представената от кандидата **Помощна таблица ДОВД – Приложение II към Условиата за кандидатстване**.

Детайли за попълването на Бюджета в ИСУН са посочени в Указания за попълване на електронен формуляр за кандидатстване (*Приложение VI към Условиата за кандидатстване*).

Документите и доказателствата, които трябва да бъдат представени на етап изпълнение на договора, за да се възстановят разходите, са подробно посочени в Условия за възстановяване на разходите (*Приложение XIV към Условиата за изпълнение*).

Процедурата за евентуално частично верифициране на одобрената еднократна сума за изпълнение на проектното предложение е описана в чл. 2.5 от образца на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Образование“ (*Приложение XI към Условиата за изпълнение*).

14.3. Недопустими разходи

Независимо от гореизброените условия за допустимост на разходите, за недопустими ще се считат всички разходи, които са в противоречие с правилата за Европейските фондове при споделено управление (Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд +, Регламент (ЕС) 2021/1060 на Съвета относно определянето на общи разпоредби за ЕФСУ, Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 г. от 23 септември 2024г., Постановление № 86 на Министерски Съвет от 01.06.2023 г. за определяне на национални правила за допустимост на

разходите по програмите, съфинансирани от европейските фондове за споделено управление, за програмен период 2021 - 2027 г., Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ).

В допълнение към общите недопустими разходи съгласно приложимото законодателство, по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна помощ за недопустими се считат и следните видове разходи:

- разходи за дълготрайни материални и нематериални активи;
- разходи за комисионни, както и лихви по дългове;
- непредвидени разходи;
- разходи за закупуване на земя и сгради;
- разходи за транспортни услуги, подлежащи на компенсиране съгласно Наредбата за условията и реда за предоставяне на средства за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за обществени пътнически превози по автомобилния транспорт, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, за субсидиране на обществени пътнически превози по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и за издаване на превозни документи за извършване на превозите, приета с ПМС № 163 от 29.03.2015 г., обн., ДВ, бр. 51 от 7.07.2015 г.;
- разходи за консултантски услуги за разработване на проектното предложение;
- принос в натура;
- загуби от обмяна на валута;
- разходи за възстановим ДДС (съгласно чл. 8 и по смисъла на § 1, т. 2 от Допълнителните разпоредби на ПМС № 86/2023 г.);
- разходи за покриване на възможни бъдещи загуби или дългове;
- глоби, имуществени санкции и разходи по правни спорове;
- разходи за дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ;
- всички разходи, които не попадат в обхвата на допустимите дейности по настоящата процедура, вкл. разходи за дейности, които не са описани във Формуляра за кандидатстване или за които от представеното описание не може да се прецени за коя дейност се отнасят и дали тя е допустима.

Управляващият орган може да нанесе корекции в бюджета на проекта (секция 7 от Формуляра за кандидатстване) във връзка с установени в процеса на оценката недопустими дейности и разходи и/или несъответствия между предвидените дейности и видовете заложи разходи и/или дублиране на разходи и/или неспазване на заложените в настоящите условия за кандидатстване правила или ограничения по отношение на заложи процентни съотношения и прагове на разходите и/или несъответствие с правилата за минималните помощи.

15. Допустими целеви групи

- Деца и ученици, необхванати, отпаднали и/или застрашени от отпадане от образователната система;
- Родители на горепосочените деца/ученици;

-Учители, други педагогически специалисти и непедagogически персонал, в това число образователни медиатори, социални работници, помощник на учителя, помощник-възпитатели и др., които са членове на екипи за обхват;

-Представители/служители на институциите по ПМС №100/2018 г. по места, участващи в екипите за обхват.

В секция 11 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Целеви групи“ от Формуляра за кандидатстване кандидатът – конкретен бенефициент предоставя информация относно идентифицираните целеви групи и начина, по който ще бъдат включени в дейностите по проекта. Нуждите на целевите групи следва да са ясно идентифицирани и описани в съответствие с представената от кандидата информация в поле „Обосновка за подбора на районите за обхват/екипите за обхват за включване в проектното предложение“ на същата секция 11 относно актуалните данни за необхванатите и отпадналите от образование деца и ученици на територията на съответното РУО. Представената информация е обект на оценка като на етапа на изпълнение се следи за спазването ѝ.

16. Приложим режим на държавни помощи (ако е приложимо)

Предоставянето на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура за съответните дейности се отпуска при режим „непомощ“ съгласно Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/C 262/01).

Съгласно постоянната съдебна практика на Съда на ЕС квалифицирането на дадена операция като „държавна помощ“ по смисъла на чл.107, параграф 1 от ДФЕС изисква кумулативно да са изпълнени следните условия: да има подкрепа от страна на държавата, да се засяга търговията между държавите - членки, да се предоставя селективно предимство на бенефициентите, да се нарушава /заплашва конкуренцията.

Предвид крайната цел на операцията, а именно постигането на максимален обхват на децата и учениците в предучилищното и в училищното образование и намаляване дела на отпадналите и преждевременно напусналите образование, дейностите, които не могат да бъдат дефинирани като такива със стопански характер - съгласно т. 17, т. 28-29 от Известието на Комисията и приложимото национално законодателство в сферата на образованието, се изпълняват в режим „непомощ“, тъй като не биха могли да доведат до нарушаване на конкуренцията като елемент от фактическия състав на понятието „държавна помощ“.

Режим „непомощ“ съгласно т. 17 от Известието, се прилага, когато публично-правни субекти действат „в качеството си на публични органи“, каквито са държавните и общински училища и детски градини и Регионалните управления на образованието (РУО), които са в рамките на контролираната от държавата национална образователна система по смисъла на т. 28 – 29 от Известието, както и общините и останалите териториални звена на институциите съгласно ПМС №100/2018 г., участващи в Механизма за обхват, като междуинституционален инструмент за постигане на максимален обхват на националната образователна система.

РУО и държавни и общински училища и детски градини

Съгласно чл. 25 от ЗПУО училището е институция в системата на образованието, в която се обучават, възпитават и социализират ученици и се осигуряват условия за завършване на клас и етап и/или за придобиване на степен на образование. Съгласно чл. 252 от ЗПУО, РУО са териториални администрации към министъра на образованието и науката за управление и контрол на системата на предучилищното и училищното образование, и съгласно чл. 253, ал. 1 от ЗПУО, РУО са

юридически лица на бюджетна издръжка към министъра на образованието и науката. Дейностите могат да се считат за нестопански, когато в нормативен акт същите са посочени като такива, които следва да бъдат изпълнявани от структури на Министерството на образованието и науката, т.к. са „дейности, които са обект на държавна политика“ съгласно §1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗПУО и са в съответствие с т. 28 - 29 от Известието. В тази връзка, за РУО-конкретни бенефициенти и държавните и общински училища – допустими партньори се прилага режим „непомощ“ за всички дейности по настоящата операция.

Общини и другите институции в Механизма за обхват

Общините-допустими партньори са публични органи на местното самоуправление. Съгласно чл. 2, ал. 4 от ЗПУО участниците в образователния процес и институциите си партнират с общините. По реда на чл. 256 от ЗПУО общините осигуряват и контролират цялостния образователен процес на образователните институции и участниците в него чрез делегираните бюджети като трансферират ресурс към образователни институции и контролират дейността им. Общините, съгласно чл. 198 във връзка с чл. 197 и др. от ЗПУО, са длъжни да осигурят условия за обхвата на децата и учениците в системата на образованието, да финансират и контролират образователните институции, изпълнявайки държавната политика в сферата на образованието – т.е. изпълняват мисията на държавата „по отношение на населението в социалната, културната и образователната сфера“, поради което общините попадат извън понятието за предприятие и за тях се прилага режим на „непомощ“.

Всички други институции, които участват пряко чрез териториалните си звена по места в екипите за обхват по Механизъм за обхват, са публични органи, част от централната изпълнителна власт, на които по смисъла на ПМС №100/2018 г. са вменени отговорности за осъществяване на съвместна работа за обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. В този смисъл дейностите, изпълнявани от институциите, включени в Механизма за обхват, следва да се считат за част от общественото образование в рамките на контролираната от държавата национална образователна система по смисъла на т. 28 – 29 от Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/C 262/01) и като такива да се считат за нестопански дейности, към които ще се прилага режим „непомощ“.

РУО-конкретни бенефициенти, държавните и общинските училища и детски градини, общините, както и другите институции, участващи в Механизма за обхват съгласно функциите им по приложимата нормативна уредба, прилагат режим „непомощ“ за допустимите за тях дейности по процедурата, които може да се считат за нестопански дейности съгласно правната рамка за държавна помощ и образование, включително дерогациите от Известието на Комисията.

За допустими дейности или част от тях, за които има хипотетична възможност да са със стопански характер (напр. информационни кампании, обучения на екипите за обхват, др.), допустимите кандидати и партньори следва да прилагат открити, прозрачни и публични процедури по смисъла на т. 89-96 от Известието на Комисията и Глава IV от ЗУСЕФСУ, за да се считат тези разходи в режим „непомощ“.

Външни експерти образователни дейности (ЕОД)

В рамките на процедурата е допустимо участието на външни за съответния конкретен бенефициент/партньор експерти образователни дейности (ЕОД), като за тях се изплащат разходи за персонал. Същите са физически лица, не са стопански субекти, не попадат в обхвата на определението за „предприятие“ по т. 7 от Известието на Комисията. В съответствие с действащата нормативна уредба, разходите за външен ЕОД се предоставят **в режим „непомощ“ за всички**

допустими кандидати/партньори, т.к. те ги трансферират към съответното физическо лице съгласно сключени в съответствие с действащата нормативна уредба договори.

17. Хоризонтални принципи²⁷:

Изпълнението на дейностите по настоящата процедура следва да бъде съобразено със следните хоризонтални принципи съгласно чл.9 от Регламент (ЕС) 2021/1060:

1. Устойчиво развитие;
2. Равни възможности и недопускане на дискриминация;
3. Равенство между половете.

Кандидатът следва да аргументира в проектното предложение (в секция 11. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Принос на проектното предложение за реализиране на хоризонталните принципи на ПО“ и поле „Механизъм за ефективно прилагане и изпълнение по проекта на принципите на Хартата на основните права на ЕС и на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания“) как предложените дейности съответстват и допринасят за реализиране на хоризонталните принципи, както и за прилагането на Хартата на основни права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. За целта кандидатът следва Насоки за прилагане на Хартата на основните права на ЕС, налични на следния линк: <https://www.eufunds.bg/bg/node/8223>, конкретно Приложение 2 и Насоки за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, налични на следния линк: <https://www.eufunds.bg/bg/node/8224>, конкретно Приложение 2, утвърдени със заповед № В-105 от 19.07.2022 г. на заместник министър – председателя по еврофондовете и министър на финансите.

Конкретните бенефициенти - кандидати следва да опишат в проектните си предложения **Механизъм за ефективно прилагане и изпълнение по проекта на принципите на Хартата на основните права на ЕС и на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания**, който съдържа информация за процеса по проверка за спазването на основните права (от страна на бенефициента и партньорите) в рамките на цялостно изпълнение на проекта и документите за съответствие с основните права, включително прилагането на „Контролен лист за проверка за наличие на нарушение/ограничаване на основни права по Хартата на основните права на ЕС и по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания“, разработен в съответствие с утвърдените Насоки за прилагане на Хартата на основните права на ЕС и Насоки за прилагане на Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания, налични на следния линк: <https://www.eufunds.bg/bg/node/8220>. Информацията се представя в секция 11. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване, поле „Механизъм за ефективно прилагане и изпълнение по проекта на принципите на Хартата на основните права на ЕС²⁸ и на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания²⁹“. **В Приложение XX от Условията за изпълнение по процедурата е даден примерен Контролен лист за адаптиране и ползване от конкретните бенефициенти при изпълнение на проектно предложение след сключване на административния договор за безвъзмездна финансова помощ.**

Прилагането на заложените в проектното предложение принципи ще се проследява на етап изпълнение на проекта.

²⁷ Описват се изискванията за постигане на съответствие с хоризонталните политики на ЕС и, ако е приложимо, на принос към тях.

²⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016P/TXT&from=ET>

²⁹ <https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135791921>

18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо)

Максималната продължителност на един проект е **36 месеца**, считано от датата на подписване на административния договор за предоставяне на БФП, но не по-късно от **31.12.2029 г.**

19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения³⁰

Неприложимо

20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения (ако е приложимо)³¹

Неприложимо

21. Ред за оценяване на проектни предложения

Проектното предложение се оценява в съответствие с Глава трета „Предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“, Раздел I. „Общи положения“ и Раздел III. „Директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“ от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ), Глава втора „Правила за оценяване на проектни предложения“, раздел II „Оценяване при директно предоставяне“ от Постановление № 23 на МС от 13.02.2023 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от европейските фондове при споделено управление за програмен период 2021 - 2027 г. (ПМС №23/2023 г.) и Критерии и методология за оценка – *Приложение VIII към настоящите Условия за кандидатстване.*

Оценката на проектно предложение по настоящата процедура ще стартира след подаването му, за което се сформира оценителна сесия, и се извършва от оценителна комисия, определена със заповед на Ръководителя на Управляващия орган. Оценката се извършва на един етап и се документира чрез попълване на оценителен лист в ИСУН, който включва всички приложими критерии. За да бъде одобрено за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектното предложение трябва да отговаря на всички критерии („ДА“ или „Неприложимо“) съгласно Таблица за комплексна оценка на проектното предложение, посочена в Критерии и методология за оценка на проектно предложение по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Достъп до образование за всяко дете“ (*Приложение VIII към Условията за кандидатстване*).

В съответствие с чл. 44, ал. 2 от ЗУСЕФСУ оценяването на проектното предложение се извършва в срок до три месеца от датата на подаването му, посочен в т. 25 от настоящите Условия за кандидатстване.

В случай на установени по време на оценката нередовности, непълноти и/или несъответствия на документите, Управляващият орган изпраща на Конкретния бенефициент уведомление за установените нередовности, непълноти и/или несъответствия и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица. В уведомлението, което се изпраща на конкретния бенефициент, задължително се съдържа информация, че неотстраняването на установените нередовности може да доведе до прекратяване на производството по отношение на конкретния бенефициент. Срокът по оценяване на проектното предложение спира да тече до датата на отстраняването. Оценката продължава до постигане на пълно съответствие с критериите за оценка (отговор „ДА“ или „Неприложимо“ на всички позиции в оценителната таблица). Искането за предоставяне на информация/документи се изпраща чрез Модула за електронни услуги на ИСУН,

³⁰ Попълва се ако по процедурата се извършва предварителен подбор на концепции за проектни предложения по смисъла на чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление.

³¹ Попълва се ако по процедурата се извършва предварителен подбор на концепции за проектни предложения по смисъла на чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление.

за което конкретният бенефициент получава съобщение на електронния адрес, посочен при регистрацията на потребителя, подал проектното предложение. Към проектното предложение може да бъде асоцииран нов профил, различен от профила, от който то е подадено, след изрично заявление, подписано с КЕП от законния представител на кандидата, до дирекция „Централно координационно звено“ в Администрацията на Министерски съвет. В случай че конкретният бенефициент не отстрани в срок нередовност, непълнота и/или несъответствие с изискванията, производството по процедурата може да бъде прекратено.

Допълнителна информация от конкретния бенефициент - кандидат може да бъде предоставена само по искане на оценителната комисия. За дата на представяне на документите/информацията се счита датата на отговор в ИСУН. Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документация, е описан в Ръководството за потребителя за модул „Е- кандидатстване“ в ИСУН, което е налично на следния адрес: <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Home/Manual>.

Комплексната оценка включва както проверка относно административното съответствие на проектното предложение и допустимост на конкретния бенефициент и партньорите, и проектните дейности, така и оценка по същество.

!!! Относно оценката на бюджета оценителната комисия проверява формирането на бюджета в Приложение II – Помощна таблица съгласно изискванията в настоящите Условия за кандидатстване и приложенията към тях. Окончателният бюджет (еднократната сума) се формира след като конкретният бенефициент е приел корекциите на оценителната комисия, ако има такива, при направената от нея проверка на единичните разходи, единните ставки и обосновката по всяка поддейност.

В случай че по време на оценката се установи наличие на недопустими или необосновани разходи, дублиране на заложили дейности и/или разходи и др., надвишаване на максимално допустимия размер на безвъзмездната финансова помощ за проектно предложение (391 166 лв.) или размерите на единичните разходи, определени в настоящите Условия за кандидатстване и в Помощната таблица не са спазени, съответните разходи от бюджета на проекта (секция 7 от Формуляра за кандидатстване) ще бъдат служебно премахвани/коригирани или на конкретния бенефициент ще бъдат предоставяни указания и срок за отстраняване на установените нередовности, непълноти и/или несъответствия.

22. Критерии и методика за оценка на проектните предложения

Оценката по настоящата процедура се извършва въз основа на критерии, одобрени от Комитета за наблюдение на Програма „Образование“ 2021-2027 (КН на ПО), описани в *Приложение VIII към Условията за кандидатстване*.

Не се допуска въвеждането на допълнителни критерии за оценка или изменение на критериите по време на провеждането на процедурата.

23. Начин на подаване на проектните предложения

Подаването на проектното предложение по настоящата процедура се извършва в съответствие с разпоредбите на Наредбата за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН. Цялата информация е качена на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg/>.

Подаването на проектно предложение по настоящата процедура се извършва изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран Формуляр за кандидатстване и подаване на Формуляра и придружителните документи чрез Информационната система за управление и наблюдение на

Европейските фондове при споделено управление (ИСУН) единствено с използването на Квалифициран електронен подпис (КЕП), чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg>.

КЕП, с който е подписан Формулярът за кандидатстване, следва да е на законния представител на кандидата или на оправомощено за целите на подаването на проектното предложение лице.

Подготовката и подаването на проектното предложение в ИСУН се извършва по следния начин:

Кандидатът влиза в ИСУН след регистрация чрез имейл и парола, избира настоящата процедура от „Отворени процедури“ и създава ново проектно предложение.

Проектното предложение по настоящата процедура се изготвя от конкретния бенефициент - кандидат, съгласно Указанията на Управляващия орган за попълване на електронен Формуляр за кандидатстване (*Приложение VI към Условията за кандидатстване*).

Подкрепящите документи към Формуляра за кандидатстване, посочени в т. 24 от Условията за кандидатстване, също се подават изцяло електронно. Посочените документи се описват и прилагат в секция 13 „Прикачени документи“ към Формуляра за кандидатстване.

Съгласно разпоредбите на чл. 23 на Наредбата за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН конкретният бенефициент – кандидат подписва с КЕП единствено електронните документи, изисквани в оригинал. Достоверността на електронните копия на документи, приложени към Формуляра за кандидатстване, се удостоверява единствено чрез подписването на формуляра в ИСУН.

Проектното предложение се подписва с КЕП от законния представител на конкретния бенефициент - кандидат или надлежно оправомощено за целите на подаване на проектното предложение лице. При оправомощаване следва да се приложи Заповед за оправомощаване/ документ за упълномощаване на лице, което да представлява конкретния бенефициент и да подписва всички документи, свързани с подаването, оценката на подаденото проектно предложение (включително комуникация с оценителната комисия), предоставянето на документи, необходими за подписването на административния договор за предоставяне на БФП и изпълнението на проекта.

Проектното предложение се подава винаги от профила на кандидата, а не от друг профил, тъй като впоследствие именно този профил ще бъде използван за комуникация с Управляващия орган и за отстраняване на установените нередовности по време на оценката на проектното предложение. Към проектното предложение може да бъде асоцииран нов профил, различен от профила, от който то е подадено, след изрично заявление, подписано с КЕП от законния представител на кандидата, до дирекция „Централно координационно звено“ в Администрацията на Министерски съвет.

Системата предоставя възможност за коригиране, запазване и допълване на Формуляра, докато той е в работен режим (чернова). Всеки Формуляр може да бъде записан локално, на файл в специален формат, който може да се отваря единствено от ИСУН.

Максималният препоръчителен размер на всеки отделен прикачен файл към проектното предложение, който се подава чрез системата, е 2 ГБ.

До приключване на работата на оценителната комисия кандидатът има възможност да оттегли своето проектно предложение като подаде писмено искане до Ръководителя на Управляващия орган на ПО чрез секция Комуникация с УО в меню Проектни предложения на ИСУН.

Кандидатът следва да попълва внимателно всички секции на Формуляра за кандидатстване, тъй като грешки или несъответствия, допуснати при попълването му могат да доведат до отхвърляне на проектното предложение.

ИСУН се поддържа от дирекция „Централно координационно звено” към администрацията на Министерски съвет и в тази връзка въпроси и запитвания по отношение на функционирането и използването на системата, възникнали в процеса на кандидатстване, следва да се изпращат на следния електронен адрес: support2020@government.bg.

24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване

Конкретният бенефициент – кандидат по настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е необходимо да приложи в секция 13 „Прикачени документи“ от Формуляра за кандидатстване следните попълнени и подписани документи:

1. Заповед за оправомощаване/ документ за упълномощаване на лице, което да представлява конкретния бенефициент и да подписва всички документи, свързани с подаването, оценката на подаденото проектно предложение (включително комуникация с оценителната комисия), предоставянето на документи, необходими за подписване на административния договор за предоставяне на БФП и изпълнението на проекта (ако е приложимо). *Прилага се, в случай че проектното предложение е подадено от лице, различно от законния представител на кандидата.*

Документът по т. 1 се подписва от законния представител на кандидата.

2. Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора – попълнена по образец (*Приложение I* към Условията за кандидатстване). *Декларацията се попълва, подписва и представя от законния представител на кандидата и на всеки партньор.*

ВАЖНО! Кандидатът няма право да оправомощава други лица да подписва декларацията, тъй като се декларират данни, които деклараторът декларира в лично качество или съответно данни за представяването от него юридическо лице, като за верността им се носи наказателна отговорност, която също е лична.

В случай че проектното предложение се подава с валиден КЕП на законния представител на кандидата, декларираната информация се потвърждава във Формуляра за кандидатстване в секция 12. „Е-декларации“.

В случай че проектното предложение се подава с валиден КЕП на оправомощено лице, декларацията в секция 12 „Е-декларации“ се попълва и подписва от законния представител на кандидата на хартиен носител и същата се сканира и прикача в секция 13. „Прикачени документи“ от Формуляра за кандидатстване или се подписва с електронен подпис и се прикача в секция 13. от Формуляра за кандидатстване.

Декларацията при кандидатстване на кандидата/партньора (*Приложение I* към Условията за кандидатстване) се попълва и се подписва от всички лица, с право да представляват кандидата/партньора, независимо от това дали заедно и/или поотделно, и/или по друг начин.

Посочената по-горе декларация следва да бъде с дата след датата на обявяване на настоящата процедура и предхождаща или съответстваща на датата на подаване на проектното предложение.

Към момента на кандидатстване обстоятелствата се декларират от кандидата, а преди подписване на административния договор за предоставяне на БФП се доказват:

- с официални документи, издадени от съответните компетентни органи за обстоятелствата, за които такива документи се издават, или заверени копия от тях, като се спазват изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление;
- с декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били декларирани на предходен етап, или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства.

3. Помощна таблица ДОВД – Приложение II към Условията за кандидатстване. *Приложението се подава във файл формат excel.*

4. Декларация за партньорство, попълнена по образец (Приложение III към Условието за кандидатстване) и подадена в ИСУН.

Попълва се и се подписва една обща декларация от кандидата и всички партньори и се прилага към формуляра за кандидатстване. Документът следва да бъде подписан от законните представители на кандидата и на всички партньори или от лица, които са оправомощени да ги представляват.

5. Автобиографии по образец (Приложение IV към Условието за кандидатстване), попълнени и подписани от членовете на основния екип за организация и управление на проекта. (ръководител на проекта; координатор на проекта; счетоводител/финансист на проекта).

6. Решение на Общинския съвет, с което се изразява съгласие с участието на общината в проектното предложение като партньор.

Представя се само от общини – партньори.

25. Краен срок за подаване на проектните предложения

Крайният срок за подаване на проектно предложение, подписано с Квалифициран електронен подпис (КЕП) през системата ИСУН 2020 е: не по-късно от 17:00 часа на 03.07.2028 г.

!!! Конкретен бенефициент РУО подава проектно предложение с бюджет до 391 660 лв. с максимална продължителност не повече от 36 месеца. По своя преценка, след приключване на проекта (или когато остават по-малко от 3 месеца до изтичане на срока за изпълнение), но не по-късно от крайния срок за кандидатстване, посочен в т. 25 от настоящите Условия за кандидатстване, всеки конкретен бенефициент-РУО може да подаде ново проектно предложение в рамките на програмния период, като общият бюджет (общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата) по всички негови проекти не може да надвишава 1 200 000 лв.

КЕП, с който е подписан Формулярът за кандидатстване, следва да е на законния представител на кандидата или на оправомощено за целите на подаването на проектното предложение лице.

Съгласно указанията на заместник министър-председателя по европейските фондове и икономическата политика, за час на подаване на проектното предложение се счита времето на приложния сървър на ИСУН, когато са записани окончателните данни и системата е генерирала регистрационен номер, а не времето на локалния компютър на съответния кандидат/конкретния бенефициент.

Съгласно чл. 26, ал. 8 от ЗУСЕФСУ кандидатът по процедурата може да иска разяснения във връзка с Насоките за кандидатстване в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване. Допълнителни въпроси относно попълването на документацията за кандидатстване се задават в писмена форма чрез електронната система ИСУН, секция „Разяснения по процедурата“.

Разясненията от страна на Управляващия орган се утвърждават от Ръководителя на Управляващия орган или оправомощено от него лице. Разясненията се дават по отношение на Условието за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на проектното предложение като са задължителни за кандидата и се прилагат от оценителната комисия. Въпросите на кандидата и разясненията на Управляващия орган се съобщават (публикуват) на интернет страницата на Управляващия орган <http://opnoir.bg>, в рубрика „Въпроси и отговори“ и в ИСУН: <https://eumis2020.government.bg> (към документите по процедурата), както и се изпращат на конкретните бенефициенти в 10-дневен срок от получаване на искането, но не по-късно от две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване по процедурата.

Проектното предложение по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, следва да бъде подадено само по електронен път с Квалифициран електронен подпис

(КЕП) като се използва Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ИСУН) - <https://eumis2020.government.bg>.

26. Допълнителна информация

Решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и сключване на административен договор:

При наличие на положителен резултат от оценяването, в едноседмичен срок от приключване на оценяването Ръководителят на Управляващия орган (РУО) взема решение за предоставянето на безвъзмездна финансова помощ за одобреното проектно предложение. Решението на РУО се обективира в административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на конкретния бенефициент.

Решение за прекратяване на процедурата чрез директно предоставяне може да се вземе при следните случаи:

- Когато няма постъпило проектно предложение, в случай че е определен краен срок за подаване или когато подаденото проектно предложение е оттеглено;
- При спиране на финансирането по съответната програма или по част от нея;
- В случай че конкретните бенефициенти не отстранят в срок нередовност, непълнота и/или несъответствие с изискванията.

Уведомяването на конкретния бенефициент за сключване на административния договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се извършва писмено. Писменото уведомление съдържа и изискване на следните документи от кандидата, необходими за подписване на административния договор за предоставяне на БФП:

1. Декларация на кандидата (по образец), в случай че към датата на подписване на административния договор са настъпили промени в декларираните обстоятелства на етап кандидатстване (*Приложение I*);
2. Декларация за нередности – по образец (*Приложение XIII*);
3. Споразумение за партньорство (*Приложение XV*);
4. Заявление за профил за достъп на ръководител на бенефициента до ИСУН – *Приложение XVIII* в случай, че същото не е подадено чрез „Профили за е-отчитане“ в ИСУН;
5. Заявление за профил за достъп на упълномощено от бенефициента лице до ИСУН – *Приложение XIX*, в случай че същото не е подадено чрез „Профили за е-отчитане“ в ИСУН;

Правата и задълженията, които възникват за бенефициента, са описани в приложения административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Образование“ 2021-2027 (*Приложение XI към Условиата за изпълнение*) и общите условия при предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритети 1, 2 и 3 по Програма „Образование“ (*Приложение XII към Условиата за изпълнение*), които са неразделна част от договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. В процеса на изпълнение на проекта, бенефициентът следва да се придържа към правилата и процедурите, описани в Условия за възстановяване на разходите по процедура BG05SFPR001-1.002 „Достъп до образование за всяко дете“ – *Приложение XIV от Условиата за изпълнение*.

Във връзка с чл. 49, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060 данните на кандидата по настоящата процедура за БФП, посочени в чл. 49, параграф 3 от същия Регламент, ще бъдат направени достъпни за обществеността.

27. Приложения към Условието за кандидатстване

Приложения за попълване и подаване в ИСУН:

- Образец на декларация на кандидата/партньора при кандидатстване (Приложение I);
- Образец на Помощна таблица ДОВД – (Приложение II);
- Образец на декларация за партньорство (Приложение III);
- Образец на автобиография (Приложение IV);

Приложения за информация:

- Образец на Формуляр за кандидатстване с проектно предложение (Приложение V);
- Указания на УО за попълване на електронен формуляр за кандидатстване по процедурата (Приложение VI);
- Указания за попълване на Помощна таблица (Приложение VII);
- Критерии и методология и за оценка на проектно предложение по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Достъп до образование за всяко дете“ (Приложение VIII);
- ТЕРЕС-ПО-1.3 и файл Актуализиране ДОВД във формат ексел (ОВР ДОВД - Приложение IX);
- Указание НФ-1 от 09.01.2024 г. на министъра на финансите за третиране на данък върху добавена стойност (ДДС) като допустим разход при изпълнение на проекти по програмите, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Кохезионния фонд (КФ), Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), Фонд "Убежище, миграция и интеграция" (ФУМИ), Фонд "Вътрешна сигурност" (ФВС), програмата по Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП), както и на средствата за финансиране на подхода "Водено от общностите местно развитие" от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ВОМР) на ЕС, за програмен период 2021 – 2027 г. (Приложение X);

Приложения към Условието за изпълнение:

- Образец на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Образование“ (Приложение XI);
- Общи условия при предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритети 1,2 и 3 от Програма „Образование“ (Приложение XII);
- Образец на декларация за нередности (Приложение XIII);
- Условия за възстановяване на разходите по процедура BG05SFPR001-1.002 „Достъп до образование за всяко дете“ (Приложение XIV);
- Споразумение за партньорство (Приложение XV);
- Въпросници за мониторинг на изпълнението (Приложение XVI);
- Таблица „Изменение на бюджет“ (Приложение XVII);
- Заявление за профил за достъп на ръководител на бенефициента до ИСУН – (Приложение XVIII);
- Заявление за профил за достъп на упълномощено от бенефициента лице до ИСУН – (Приложение XIX);

- Образец на Контролен лист за проверка на наличие на нарушение/ограничаване на основни права по Хартата на основните права на ЕС и по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания – (Приложение XX);
- Образец на Финансова идентификация (Приложение XXI).